

СУТЬ ТЕСТОВИХ МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Тарас Борисович ІВАСЬКІВ,
*Чернівецький інститут Міжнародного
гуманітарного університету*

*Науковий керівник: к. ю. н., доцент
Поцілуйко В. М.*

Однією з інноваційних форм інформатизованої системи освіти є тестування. Ця форма, надзвичайно популярна за кордоном, в останні десятиліття активно впроваджується в Україні і є одним із важливих кроків до реалізації Болонської конвенції, яка передбачає створення об'єктивної системи контролю отриманих знань і умінь, сформованості професійної та комунікативної компетентності [4]. Національний університет «Києво-Могилянська Академія» був першим вищим навчальним закладом нашої держави, який під час відбору студентів почав застосовувати систему тестування [3]. Розширення меж використання технології масового тестування в різних сферах людської діяльності є стійкою тенденцією в усьому світі впродовж 20-го століття. Для педагогів України це питання стало актуальним після того, як в країні з'явилися альтернативні заклади різних форм власності, і, як наслідок цього, з'явився державний механізм сертифікації, атестації та акредитації вузів у його нинішній формі, що містить елементи технологій тестування учнів [1].

Ефективність функціонування системи професійної освіти значною мірою залежить від впровадження в діяльність вузу інновацій. Вони змушують всіх учасників навчально-виховного процесу визначити й проаналізувати рівень своїх знань, умінь, навичок, спрямувати свою діяльність на шлях перспективних перетворень. Ключовими поняттями тестології, як однієї з методичних теорій, є вимір, тест, зміст і форма завдань, надійність і валідність результатів виміру [2]. Тест (test) – слово англійського походження, що означає іспит, спробу, випробування. Тест – це стандартизоване завдання, за результа-

тами якого роблять висновок про знання, уміння, навички (здібності, професійну придатність, обдарованість тощо) того, кого випробовують. У сучасній теорії та практиці тестового контролю нараховується понад 20 різновидів тестів: залежно від мети, характеру та функцій контролю, характеру, форми відповіді [3]. Традиційним тестом є стандартизований метод діагностики рівня знань і умінь студентів. Це, наприклад, такі завдання, як: вставте пропущене; підкресліть правильне; викресліть зайве; виберіть із запропонованих варіантів тощо.

Для тестування як методу наукового дослідження характерні такі особливості:

- відносна простота процедури й необхідного обладнання;
- безпосередня фіксація результатів;
- можливість використання як індивідуально, так і для цілих груп;
- зручність математичної обробки;
- короткочасність;
- наявність установлених стандартів (норм).

Одне із головних питань теорії тестів — питання вибору найкращого тесту з великої кількості всіх можливих. Кожен тест відрізняється від решти за кількістю завдань та іншими характеристиками. Оптимальним можна вважати той, що має порівняно небагато завдань, але дає можливість глибокого зондування знань і умінь. Виходячи з цього, при складанні тестів варто відбирати оптимальну кількість завдань, яка уможливорює відносно точне визначення рівня сформованості знань [2]. Перевагою тестування є те, що при використанні цього методу стає можливим одержання зіставлених даних у великій кількості досліджуваних.

Практика показала наступні переваги тестування над іншими формами контролю знань:

- упродовж досить обмеженого часу може бути перевірена якість знань, навичок у великій кількості студентів;
- реальним є самоконтроль;
- знання оцінюють об'єктивно;

- увага студента фіксується не на формуванні відповіді, а на осмисленні її суті;
- створюються умови для постійного зворотного зв'язку між студентом і викладачем;
- висока технологічність перевірки результатів тестування;
- незалежність результатів тестування від суб'єктивної думки тих, хто перевіряє.

Інформація в питанні тесту може подаватись у будь-якій формі – тексту, графічного зображення, звукового повідомлення, відеосюжета, формули тощо. Дуже важливим при проведенні тестового контролю є дотримання організаційного моменту (пояснення мети, порядку виконання та оформлення тесту, визначення часу та його виконання, забезпечення кожного студента бланком відповідей стандартного зразка, що великою мірою заощаджує час і студента, і викладача). Тестові завдання значно скорочують час очікування студентами оцінки, що є суттєвим фактором – як психологічним, так і виховним. Тому в наш час тестування розглядається, в основному, як спосіб ефективною перевірки результатів навчання чи ступеня готовності до тієї чи іншої діяльності [1].

Проте тестовий контроль знань має й істотні недоліки:

- ймовірність випадкового вибору правильної відповіді;
- можливість при застосуванні тестів закритого типу оцінити тільки кінцевий результат (правильно – неправильно), у той час як сам процес, що привів до нього, не розкривається;
- психологічний недолік – стандартизація мислення без врахування рівня розвитку особистості;
- велика затрата часу на складання необхідного «банку» тестів, їх варіантів, трудомісткість процесу;
- тести не сприяють розвитку мови.

Після тестування, а воно може охоплювати матеріал окремої теми, розділу або курсу в цілому, обов'язково аналізують його результати. Аналіз необхідний для того, щоб студент зміг перевірити, наскільки адекватно він оцінює свої знання, повірити у власні сили і скорегувати свою підготовку. Викладач не лише фіксує факт поми-

лок і називає правильні відповіді, а й докладно пояснює студентам причини помилкових дій [3].

Важливою умовою тестування, як універсального педагогічного інструмента, є частота його проведення, яка залежить від дисципліни, її ролі і місця в навчальному плані, особливостей засвоєння знань. Слід зробити тестування звичною і зручною формою регулярного контролю знань студентів. Необхідно пам'ятати, що тестування – це не самоціль, а ефективна форма повторення – узагальнення і впорядкування вивченого.

Отже, тестування – багатофункціональний метод, який дозволяє швидше зрозуміти, як краще далі працювати з студентом, а також допомагає викладачу скоригувати курс навчання [5].

Список використаних джерел:

1. Якимець Н., Мирончук Н. М. Тестування як метод оцінювання знань, умінь, навичок студентів. // Модернізація вищої освіти в Україні та за кордоном : збірник наукових праць / за заг. ред. д.п.н., проф. С. С. Вітвицької, к.п.н., доц. Н. М. Мирончук. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. С. 160-162.

2. Барабанова Н. Методика створення тестів знань студентів з дисциплін комунікативно-інформаційного циклу
URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum%20/vkp/2010_8/st_9_10.pdf

3. Милютіна І. М. Тестування як ефективний метод перевірки професійної компетентності студентів. Форум педагогічних ідей «УРОК». URL: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/15024/

4. Панков А. Болонський процес в Україні: pro et contra.
URL: <http://www.software-testing.ru>

5. Чмель В. В. Тестування – як метод педагогічного контролю.
URL: http://www.rusnauka.com/11_EISN_008/Philologia/30455.doc.htm